

РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

**О Н О В Л Е Н Н Я З М І С Т У , Ф О Р М Т А
М Е Т О Д І В Н А В Ч А Н Н Я І В И Х О В А Н Н Я
В З А К Л А Д А Х О С В І Т И**

Збірник наукових праць

Наукові записки
Рівненського державного гуманітарного університету

Випуск 8 (51)

Заснований в 1996 році

Рівне – 2014

ББК 74.20

О - 59

УДК: 37: 371: 372: 373: 374: 376: 378: 379

Оновлення змісту, форм та методів навчання і виховання в закладах освіти: Збірник наукових праць.

Наукові записки Рівненського державного гуманітарного університету. Випуск 8 (51). — Рівне: РДГУ, 2014. — 181 с.

Збірник наукових праць містить статті Всеукраїнської науково-практичної конференції «Актуальні проблеми сучасної дидактики в контексті вимог інформаційного суспільства», проведеної в Рівненському державному гуманітарному університеті 17-18 жовтня 2013 р., з загальноосвітніх проблем навчання, компетентнісного підходу, розвитку творчого потенціалу особистості, використання сучасних інформаційних засобів на уроках в загальноосвітніх навчальних закладах.

Матеріали можуть бути корисними для науковців, практичних працівників, викладачів та студентів вищих, професійно-технічних і загальноосвітніх навчальних закладів.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Головний редактор:

Пальчевський Степан Сергійович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Заступник головного редактора:

Янцур Микола Сергійович – кандидат педагогічних наук, професор (відповідальний редактор) (Рівненський державний гуманітарний університет).

ЧЛЕНИ РЕДАКЦІЙНОЇ КОЛЕГІЇ:

Бех Іван Дмитрович – доктор психологічних наук, професор, дійсний член НАПН України (Інститут проблем виховання АПН України);

Безкорвайна Ольга Володимирівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Вербець Владислав Володимирович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Воробійов Анатолій Миколайович – кандидат педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Дем'янчук Анатолій Степанович – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АНВШ України (Міжнародний економіко-гуманітарний університет ім. академіка Степана Дем'янчука);

Карпенчук Світлана Григорівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Коваль Ганна Петрівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Литвиненко Світлана Анатоліївна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Лісова Світлана Валеріївна – доктор педагогічних наук, професор, дійсний член АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Малафійк Іван Васильович – доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Павелків Роман Володимирович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Петренко Оксана Борисівна – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет);

Поніманська Тамара Іллівна – кандидат педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Руденко Володимир Миколайович – доктор педагогічних наук, професор (Рівненський інститут слов'янознавства Київського славістичного університету);

Тищук Віталій Іванович – кандидат педагогічних наук, професор, член-кореспондент АПСН (Рівненський державний гуманітарний університет);

Ямницький Вадим Маркович – доктор психологічних наук, професор (Рівненський державний гуманітарний університет).

Затверджено Вченою радою Рівненського державного гуманітарного університету (протокол № 7 від 28.02.2014 р.).

Збірник затверджений ВАК України як наукове фахове видання, в якому можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукового ступеня доктора і кандидата наук з педагогіки (постанова Президії ВАК України №1-05/7 від 9.06.1999 р. та додатки до постанови ВАК України від 11.10. 2000 р. № 1 – 03/8 і від 30.03.2011 р. № 1 – 05/3).

За достовірність фактів, дат, назв і т. п. відповідають автори статей. Думки авторів можуть не збігатися з позицією редколегії. Рукописи рецензуються і не повертаються.

Адреса редакції: 33028 м. Рівне, вул. Остафова, 31. Рівненський державний гуманітарний університет

ISBN 966 — 7281 — 09 — 10.

© Рівненський державний гуманітарний університет, 2014

11. Калегина О.А. Библиотечно-информационное образование в контексте мировых тенденций: Теоретико-методологический аспект: автореф. дис. ... д-ра пед. наук: спец. 05.25.03 «Библиотечковедение, библиографоведение и книговедение» [Электронный ресурс] / Калегина Ольга Анатольевна. – СПб, 2007. – 49 с. – Режим доступа: http://rggu.ru/binary/56572_11.1173464019.22977.doc. – Загл. с экрана.
12. Методика викладання іноземних мов у середніх навчальних закладах: підручник / кол. авторів під керівн. С. Ю. Ніколасвої. – [вид. 2-е, випр. і перероб.]. – К.: Ленвіт, 2002. – 328 с.
13. Новікова Л.М. Болонський процес у дії кредитно-модульної системи навчання: навч. посібник / Л. М. Новікова; за ред. М. І. Приходько, С. Т. Золотухіна. – Павлоград: ЗПЕУ, 2006. – 170 с.
14. Програма з англійської мови для професійного спілкування / колектив авторів: Г.Є. Бакаєва, О.А. Борисенко, І.І. Зуєнок [та ін.]. – К.: Ленвіт, 2005. – 119 с.
15. Радионова Н.Ф. Компетентностный подход в педагогическом образовании [Электронный ресурс] / Н.Ф. Радионова, А.П. Тряпицына // Электронный научный журнал «Вестник Омского государственного педагогического университета». – Выпуск 2006. – Режим доступа к журн.: www.omsk.edu. – Загл. с экрана.

В.В. ВОЛКОВА. КОМПЕТЕНТНОСТНЫЙ ПОДХОД В ОБУЧЕНИИ МЕЖКУЛЬТУРНОЙ КОММУНИКАЦИИ НА ИНОСТРАННОМ ЯЗЫКЕ

Резюме. В статье проанализировано понятие компетентного подхода в педагогике, определено место коммуникативной компетентности в системе базовых компетентностей личности. Рассматривается актуальность компетентного подхода в обучении межкультурной коммуникации на иностранном языке, обоснована необходимость разработки методов и приемов, которые обеспечивают реализацию компетентного подхода.

Ключевые слова: компетентностный подход, межкультурная коммуникация на иностранном языке, базовые компетентности, коммуникативная компетентность.

V.V. VOLKOVA. COMPETENCE-ORIENTED APPROACH IN TRAINING CROSS-CULTURAL COMMUNICATION IN A FOREIGN LANGUAGE

The summary. In the article the notion of a competence-oriented approach in pedagogics is analyzed, the place of communicative competence in the system of the individual's basic competences is determined. The significance of a competence-oriented approach in training cross-cultural communication in a foreign language is investigated, the necessity of developing methods and techniques, which maintain realization of a competence approach is grounded.

Key words: competence-oriented approach, cross-cultural communication in a foreign language, basic competences, communicative competences.

Одержано редакцією 10.12.2013 р.

УДК: 371.302

М.Ю. ГАЛАТЮК

НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ СТАРШОКЛАСНИКІВ КРІЗЬ ПРИЗМУ СИСТЕМНОГО І ДІЯЛЬНІСНОГО ПІДХОДІВ ДО ПРОЦЕСУ ЕДУКАЦІЇ

Резюме. У статті висвітлено дидактичну модель розвитку навчально-пізнавальної компетентності старшокласників, яку представлено як системну цілісність.

Ключові слова: система, компетентність, навчально-пізнавальна діяльність.

Постановка проблеми. Щоб виявити властивості об'єкта на системному рівні, його треба проаналізувати як систему. Неможливо повноцінно розкрити психолого-педагогічні засади розвитку навчально-пізнавальної компетентності у навчанні, не дослідивши її на теоретичному рівні крізь призму системного і діяльнісного підходів.

Аналіз актуальних досліджень і публікацій. Принцип системності є одним із фундаментальних гносеологічних принципів, що передбачає розгляд об'єкта пізнання як системи. В основі цього принципу лежить поняття системи як гносеологічної категорії. Під системою розуміють „сукупність визначених елементів, між якими існує закономірний зв'язок чи взаємодія” [6]. Принцип системності є одним із основоположних принципів системного підходу до пізнання об'єктів [1; 3; 4; 6; 7].

Системний підхід визначається відповідними методологічними принципами, які забезпечують системну спрямованість наукового дослідження і практичного освоєння об'єкта, а також є тим гносеологічним механізмом, що дозволяє повноцінно розкрити сутність об'єкта дослідження, використовуючи такі фундаментальні методи наукового дослідження як аналіз і синтез [6].

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Теоретично обґрунтувати дидактичну модель розвитку навчально-пізнавальної компетентності старшокласників як системну цілісність.

Виклад основного матеріалу дослідження. Для розкриття змісту, структури і генезису навчально-пізнавальної компетентності як інтегральної дидактичної категорії ми проаналізували відповідну їй навчально-пізнавальну компетенцію як безособову інтегральну дидактичну категорію, яка є нормативним прообразом навчально-пізнавальної компетентності та невід'ємним елементом її генезису [2]. На основі визначення навчально-пізнавальної діяльності як часово-просторової моделі наукового пізнання, за аналогією з науковим пізнанням, було виділено два її рівні – емпіричний і теоретичний та визначено базові компетенції (ціннісно-мотиваційну, методологічну, предметно-змістову, інформаційну, організаційну, практичну, комунікативну,

творчу), які в сукупності утворюють цілісну інтегральну категорію вищого рівня ієрархії – навчально-пізнавальну компетенцію (рис. 1).

Під *навчально-пізнавальною компетентністю* розуміємо володіння компетентнісним досвідом, який набувається через успішну навчально-пізнавальну діяльність.

Зупинимось детальніше на методологічних особливостях системного аналізу. Принципи системного підходу відображені у конкретних механізмах їхньої реалізації, які ми знаходимо у науково-методичних працях і дослідженнях, присвячених цій проблемі [3; 4].

Основним поняттям в цьому контексті є поняття системи. Під системою розуміють форму організації певної сукупності в ціле. Система розглядається як абстрактне поняття: „... немає систем як матеріальних чи абстрактних об'єктів, проте кожен із цих об'єктів може розглядатися як система” [4, 103]. При цьому виділяються цілісні і сумативні системи.

Виявляється, що для цілісної системи притаманний чітко визначений набір формантів (функціонально-морфологічних компонентів), які складають її специфічну структуру. Іншими словами, система має стабільну архітектоніку, своєрідний структурний інваріант, який складається з певної сукупності функціонально-морфологічних компонентів [3]. Кожен з названих формантів має своє поле можливостей, яке проявляє вузько спрямовану дію на всі інші форманти. Форманти системи, об'єднані за певним принципом субординації, утворюють функціонально-морфологічну модель системи.

Методологічна цінність цієї моделі полягає в тому, що вона дає змогу представити досліджуваний об'єкт, на етапі його аналізу, як системну цілісність, вказавши усі вищезазначені атрибутивні ознаки (форманти), тобто „просвітити” його через „системну призму”. Це важливо, коли об'єкт дослідження може бути представлений різними декомпозиціями.

Зрозуміло, що сукупність компонентів не може вважатися системою, якщо при її аналізі ми не можемо вказати хоча б однієї з атрибутивних ознак (формантів) системи. Кожен із формантів у цілісній системній будові виконує тільки свою функцію, причому одночасно із виконанням своїх функцій іншими морфологічно твірними компонентами, забезпечуючи тим самим цілісність системи. „Відсутність хоча б одного з них є доказом того, що відсутня і система як така” [3, 126]. Тому, вивчати об'єкт як систему – означає знайти змістове наповнення кожній атрибутивній ознаці системи. Якщо деяка декомпозиція, що відображає об'єкт дослідження, в даному випадку дидактична модель розвитку навчально-пізнавальної компетентності старшокласників, є адекватною, то вона має містити основні атрибутивні ознаки системи [5].

Отже, „системна призма” є методологічним інструментом системно-структурного аналізу. А сам системно-структурний аналіз – це методологічний прийом вивчення складного об'єкта, що передбачає розгляд його як цілісної системи з розкриттям зв'язків між її елементами та змістового наповнення її атрибутивних ознак. У даному випадку об'єктом системного аналізу є розроблена нами дидактична модель розвитку навчально-пізнавальної компетентності, структурно-логічна схема якої зображена на рис. 1. Ця структурно-логічна схема є результатом синтезу усіх аналітичних викладок і обґрунтувань стосовно основних компонентів дидактичної моделі, які були зроблені раніше [2]. Модель складається з окремих взаємопов'язаних *компонентів* (на схемі вони пронумеровані). Ці зв'язки зображені відповідними стрілками і відображають *структуру* даної цілісності.

Системоутворювальним чинником є інтегрована дидактична ціль, яка об'єднує і визначає усі інші елементи системи (логічні переходи 1–2, 1–3, 1–4, 1–5, 1–6). Дидактична модель має своє призначення – створення сприятливих дидактичних умов (обставин процесу навчання) для розвитку навчально-пізнавальної компетентності. Це є її системна **функція**.

Генезис дидактичних умов визначається змістом і структурою навчально-пізнавальної компетенції через посередництво дидактичних цілей і принципів та відповідних їм дидактичних вимог у поєднанні із технологією їх реалізації, а саме: в організації адекватної навчально-пізнавальної діяльності, яка моделюється і управляється учителем.

Дидактичні умови забезпечують результат функціонування моделі (логічний перехід 7–8), що відображає її **інтегративну (емерджентну) властивість**. У свою чергу, результат чинить **реляційний** вплив на інші елементи системи: дидактичну ціль, дидактичні вимоги, технологічний компонент (логічні переходи 8–1, 8–5, 8–6).

Модель має **ієрархічну структуру**. Рівень ієрархії системи визначає зв'язки координації і зв'язки субординації [3, 53]. Зв'язки координації – це внутрішні зв'язки системи, вони зображені стрілками на структурно-логічній схемі. Зв'язки субординації – це зовнішні і внутрішні зв'язки, які полягають у тому, що по-перше, кожний елемент дидактичної моделі є підсистемою, сукупністю елементів нижчого рівня ієрархії; по-друге, дидактична модель має теоретичну основу (елементи 1, 2, 3, 4) і технологічну надбудову (елементи 5, 6), де теоретична основа виконує детермінуючу функцію.

На технологічному рівні дидактична модель розвитку навчально-пізнавальної компетентності старшокласників представлена технологічним інваріантом проектування навчально-пізнавальної діяльності, який є орієнтувальною основою для вчителя і дозволяє проектувати різні види навчально-пізнавальної діяльності залежно від поставлених дидактичних цілей.

Системоутворювальний чинник

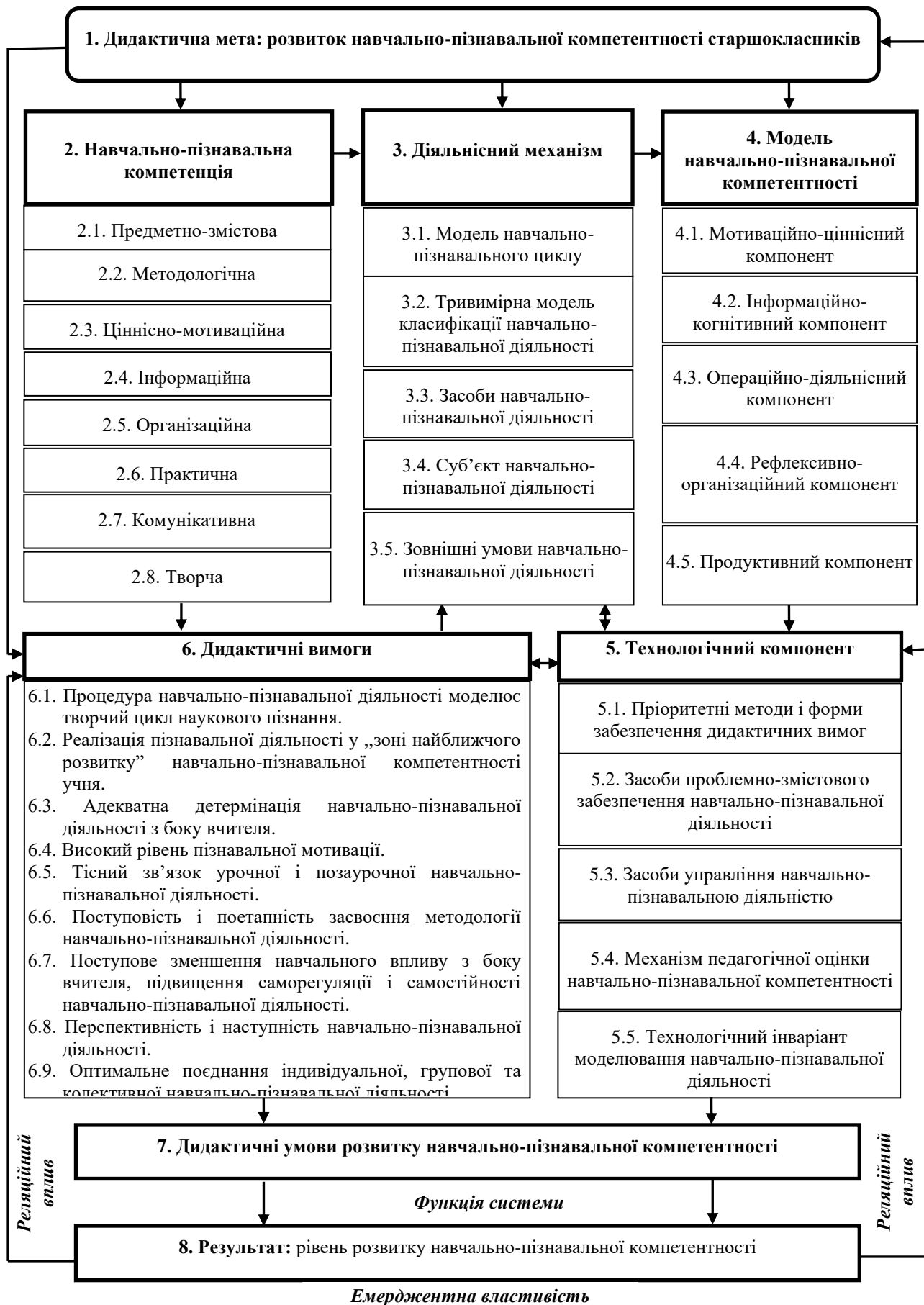

Рис. 1. Дидактична модель розвитку навчально-пізнавальної компетентності старшокласників крізь призму системного і діяльнісного підходів до процесу едукції

Висновок. На основі теоретичного аналізу і педагогічного моделювання *обґрунтована і розроблена* цілісна дидактична модель розвитку навчально-пізнавальної компетентності старшокласників. Модель побудована на *генетичному зв'язку* навчально-пізнавальної компетентності з навчально-пізнавальною компетенцією, який реалізується в процесі навчально-пізнавальної діяльності.

Перспективи подальших досліджень полягають у дослідженні можливостей екстраполяції дидактичної моделі розвитку навчально-пізнавальної компетентності на процес вивчення природничих предметів в основній школі, а також у профільних класах старшої школи.

ЛІТЕРАТУРА

1. Анохин П.К. Избранные труды. Философские аспекты теории функциональных систем: избр. тр. / П.К. Анохин. – М.: Наука, 1978. – 400 с.
2. Галатюк М.Ю. Развитие навчально-пізнавальної компетентності старшокласників у процесі вивчення природничих предметів: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.09 / Михайло Юрійович Галатюк. – Рівне, 2012 – 295 с.
3. Малафіїк І.В. Системний підхід у теорії і практиці навчання / І.В. Малафіїк. – Рівне: РВВ Рівненського державного гуманітарного університету, 2004. – 437 с.
4. Малафіїк І.В. Системність – якість знань / І.В. Малафіїк. – Рівне: Рівненський державний гуманітарний університет, 2008. – 383 с.
5. Малафіїк І.В. Дидактика: навч. посібн. / І.В. Малафіїк. – К.: Кондор, 2009. – 395 с.
6. Філософський енциклопедичний словник / за ред. В. Шинкарук [та ін.]. – К.: “Абрис”, 2002 – 742 с.
7. Холл А.Д. Определение понятия системы / А.Д. Холл, Р.Е. Фейджин // Исследования по общей теории систем. – М.: Прогресс, 1966 – 520 с.

М.Ю. ГАЛАТЮК. УЧЕБНО-ПОЗНАВАТЕЛЬНАЯ КОМПЕТЕНТНОСТЬ СТАРШЕКЛАССНИКОВ СКВОЗЬ ПРИЗМУ СИСТЕМОГО И ДЕЯТЕЛЬНОСТНОГО ПОДХОДОВ К ПРОЦЕССУ ЭДУКАЦИИ

Резюме. В статье отражена дидактическая модель развития учебно-познавательной компетентности старшеклассников, которую представлено как системную целостность.

Ключевые слова: система, компетентность, учебно-познавательная деятельность.

M.Y. HALATYUK. EDUCATIONAL-COGNITIVE COMPETENCE OF STUDENTS THROUGH THE LENS SYSTEM AND ACTIVITY APPROACHES TO LEARNING

The summary. In the article the didactics model of development of educational-cognitive competence of senior pupils, which is presented as system integrity.

Key words: system, competence, educational-cognitive activity.

Одержано редакцією 06.12.2013 р.

УДК: 373. 5. 091. 33 - 028. 22: 004

Н.М. ГНЕДКО

ДИДАКТИЧНІ ОСНОВИ ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ВІРТУАЛЬНОЇ НАОЧНОСТІ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ

Резюме. У статті досліджено дидактичні основи використання засобів віртуальної наочності на уроках української мови та літератури у загальноосвітніх навчальних закладах. Показано приклади використання засобів віртуальної наочності на різних етапах уроків.

Ключові слова: засіб навчання, аудіовізуальний образ, віртуальна наочність, мультимедіа, інформаційно-комунікаційні технології.

Постановка проблеми у загальному вигляді. Сучасне суспільство стимулює появу нових тенденцій розвитку освіти, а саме вимагає педагогів працювати у творчому режимі, нестандартних напрямках, постійно вдосконалювати професійну діяльність вчителя, розвивати творчі можливості учнів, їхні таланти, освіченість та інформаційну культуру.

Виникає необхідність здійснювати розробку нових концепцій використання інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ): мультимедійних та інтерактивних засобів наочності, які реалізовані засобами ІКТ і допомагають суб'єктам навчання опанувати нові знання та уміння, вивчаючи українську мову та літературу, підтримують процес активного навчання, моделюють поведінку об'єктів реального світу в комп'ютерному (віртуальному) освітньому середовищі, сприяють формуванню пізнавальних здібностей та самостійної й творчої розвинутої особистості.

Аналіз досліджень і публікацій. Проблемам ефективного використання інформаційних технологій у навчальному процесі присвячені дослідження Б.Бента та К. Брінк [1], В. Заболотного [5], В.А. Красильникової [7], І. Роберт [6], О.Г. Смолянінової [9], В.О. Стародубцева [10] та ін. Однак, у згаданих роботах не розроблена та не обґрунтована з позицій системного, діяльнісного, синергетичного, ергономічного підходів концепція використання інтерактивних та мультимедійних освітніх ресурсів для підтримки навчального процесу. Крім того, у попередніх дослідженнях не охоплено більшості засобів віртуальної наочності (ЗВН) та не узагальнено практичний досвід використання ЗВН.

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	3
<i>Васьківська Г.О.</i> Людиноцентризм як домінанта формування у старшокласників системи знань про людину.	4
<i>Кондрашова Л.В.</i> Здоров'язберігаючий аспект навчання як актуальна проблема сучасної дидактики.	8
<i>Тадеев П.О., Борисюк Л.Р.</i> Вітчизняні та зарубіжні концепції обдарованості: порівняльний аналіз.	12
<i>Петрук Л.П.</i> Становлення і розвиток проблемного навчання у педагогіці.	15
<i>Галатюк Ю.М.</i> Творча та інформаційна функції навчання у контексті сучасної освітньої парадигми.	18
<i>Байкачова К.В.</i> Моральне виховання як психолого-педагогічна проблема: історичний аспект.	21
<i>Ваколюк А.М.</i> Теоретико-прикладні засади розвитку фізичної культури.	24
<i>Васьківський М.В.</i> Професійне самовизначення старшокласників: ціннісно-орієнтований підхід.	27
<i>Вербець ВВ.</i> Ризики ескалації соціально-психологічного дискомфорту особистості.	30
<i>Глінчук Ю.О.</i> Аспекти охорони праці при використанні інформаційних технологій у освітньому середовищі.	34
<i>Грицюта О.Ф.</i> Важливість закладів відпочинку християнської орієнтації для розвитку особистості підлітка.	38
<i>Дем'янчук В.А., Риженко І.М., Чабан В.Й.</i> Культура безпеки людини – безпека суспільства в ХХІ столітті.	42
<i>Коваль В.В.</i> Вікові особливості фізичного виховання учнів у закладах професійно-технічної освіти України.	46
<i>Косарева О.І.</i> Синдром дефіциту уваги з гіперактивністю: причини виникнення та шляхи корекції.	51
<i>Левчук (Тимочко) І.Б.</i> Теоретичний аналіз проблеми просвітницько-громадської діяльності православних братств Волині (2 пол. ХІХ – початку ХХ ст.).	54
<i>Листопад О.А.</i> Проблема діагностування творчого потенціалу у дітей у Західній Європі і США.	58
<i>Мишкарьова С.В.</i> Організаційні засади діяльності Братства православних богословів у Польщі (1934-1938 рр.).	62
<i>Нечипорук Л.І.</i> Випереджуюча освіта як основа гармонійного соціоприродного розвитку суспільства ХХІ століття.	65
<i>Оксенюк О.В.</i> Особливості формування громадянської компетентності в учнів (досвід Рівненської української гімназії).	68
<i>Павлюк Г.С., Безкоровайна О.В.</i> Інтерактивні форми та методи виховання гуманності в дітей молодшого шкільного віку у контексті розвитку культури спілкування.	71
<i>Пелех Л.Р.</i> Особливості взаємовідносин суб'єктів ціннісно-зорієнтованого підходу в навчально-виховному процесі (Україно-Польський досвід).	74
<i>Світельська-Дірко С.В.</i> Виховання відповідальності учнів молодших класів засобами казки в творчості В.О. Сухомлинського.	78
<i>Стельмашук Ж.Г.</i> Дисциплінованість особистості школяра: до проблеми термінології.	81
<i>Стихун Л.П., Стихун Н.В.</i> Використання елементів театрального мистецтва у сучасній педагогічній практиці загальноосвітніх шкіл.	84
<i>Суботюк В.І.</i> Науково-методичні засади екологічного виховання молодших школярів у світлі вимог інформаційного суспільства.	88
<i>Трохимчук І.М.</i> Система екологічного виховання учнів основної школи в сучасних умовах.	91
<i>Ціпан Т.С.</i> Формування ціннісного ставлення підлітків до держави в умовах дитячо-юнацьких об'єднань.	95
<i>Чорноус В.П.</i> Творчість особистості у дискурсі практичної психології.	99
<i>Янцур М.С.</i> Профорієнтаційна компетентність учнів основної школи, яка формується в процесі трудового навчання.	101
<i>Біляковська О.О.</i> Модифікація оцінювання у новітньому форматі уроку.	106
<i>Волкова В.В.</i> Компетентнісний підхід у навчанні міжкультурної комунікації іноземною мовою.	108
<i>Галатюк М.Ю.</i> Навчально-пізнавальна компетентність старшокласників крізь призму системного і діяльнісного підходів до процесу едукції.	112
<i>Гнедко Н.М.</i> Дидактичні основи використання засобів віртуальної наочності на уроках української мови та літератури.	115
<i>Гринькова Н.М.</i> Дидактичний аспект організаційних форм і методів театральної педагогіки.	120
<i>Дерева І.С.</i> Взаємозв'язок навчання і самоосвітньої діяльності в професійному саморозвитку студентів.	124
<i>Дмитришина Н.М.</i> Генетична площина актуальних проблем дидактики у світлі чернечого виховання на теренах Західної України (30-ті рр. ХХ ст.).	127
<i>Жулаєва В.О.</i> Забезпечення валідності й надійності тестів протягом життєвого циклу.	129
<i>Косянчук С.В.</i> Формування ціннісно-сміслових орієнтацій старшокласників в умовах особистісно-орієнтованого навчання.	132
<i>Лопатинська І.С.</i> Емоційно сприятливе середовище як умова результативності вивчення іноземної мови учнями.	136
<i>Мандрик Н.В.</i> До проблеми сучасного уроку української мови.	139
<i>Просенюк А.І.</i> Взаємодія дошкільних навчальних закладів та сім'ї в процесі впровадження особистісно розвивального вектору навчання.	142
<i>Рябовол Л.Т.</i> Правові предметні компетенції як показники профільної правової предметної компетентності (критерії визначення рівнів сформованості).	145
<i>Шутяк В.Г.</i> Про політехнічну освіту молодших школярів.	150

<i>Рибачук І.Г.</i> Дидактичні ідеї в педагогічній спадщині А.С. Макаренка.	153
<i>Тимощук О.С.</i> Зміст підготовки майбутніх вчителів технологій у галузі охорони праці.	156
<i>Войтович О.П., Сергієнко В.П., Войтович І.С.</i> Створення та використання навчальних ВІКІ-ресурсів з природничих дисциплін.	159
<i>Совгар О.М.</i> Постать Ю. Романчука в історико-педагогічних працях.	165
<i>Приймак О.П.</i> Формування загальнонавчальних умінь та навичок у першокласників на уроках математики ..	168
<i>Маланюк М.М.</i> Модель розвитку творчих математичних здібностей учнів ліцею засобами інформаційних технологій.	171
<i>Шевчук О.А.</i> Мотивація ведення безпечного, тверезого, здорового способів життя в процесі вивчення дисципліни «БЖД».	175
<i>Відомості про авторів.</i>	178